

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobců: **a) Z. H. a b) J. H.**, oba zast. JUDr. Františkem Scholzem, advokátem, se sídlem Na Příkopě 583/15, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: obec Ráječko, se sídlem nám. 1 máje 250, Ráječko, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2025, č. j. JMK 84333/2025, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 9. 2025, č. j. 30 A 60/2025-93,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Blansko ze dne 27. 12. 2023, č. j. SÚ ZM 141/2023-MBK 64453/2023/Ša. Tímto rozhodnutím městský úřad zamítl žádost žalobců o dodatečné povolení stavby „Stáj a zázemí pro chov koní v Ráječku“ na pozemcích č. XA a XB v k. ú. X..

[2] Žalobci podali proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou spojili s návrhem na zrušení opatření obecné povahy – části územního plánu obce Ráječko. Krajský soud v Brně nejprve vyloučil návrh na zrušení opatření obecné povahy k samostatnému projednání a poté usnesením č. j. 30 A 60/2025-68 vyzval každého ze žalobců k zaplacení soudního

poplatku 3.000 Kč. Usnesení bylo zástupci žalobců doručeno 30. 7. 2025. Žalobci však ve stanovené lhůtě 15 dnů od doručení výzvy soudní poplatek neuhradili; učinili tak až dne 18. 8. 2025. Dne 19. 8. 2025 podali u krajského soudu žádost o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku. Opožděnou úhradu soudního poplatku odůvodnili zdravotními problémy žalobkyně b) a pracovní vytížeností žalobce a). Krajský soud nadepsaným usnesením návrh na prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudních poplatků zamítl (výrok I), řízení o žalobě zastavil (výrok II) a dále rozhodl o náhradě nákladů řízení a o vrácení soudního poplatku.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti tomuto usnesení podali žalobci (dále též stěžovatelé) kasační stížnost. Uvedli, že soudní poplatek zaplatili po uplynutí stanovené lhůty z objektivních, vážných a omluvitelných důvodů. Žalobci krajskému soudu doložili zdravotní indispozici stěžovatelky b) i pracovní vytížení stěžovatele a), který je mezinárodním dopravcem strategických surovin a musí dodržovat přísná bezpečnostní opatření, a v důsledku toho nemá při práci přístup k telefonu a internetu. Krajský soud pochybil, když vyloučil návrh na zrušení části územního plánu obce Ráječko k samostatnému řízení. Stěžovatelé uhradili soudní poplatek za návrh na zrušení opatření obecné povahy i za žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve lhůtě stanovené k zaplacení soudního poplatku za návrh na zrušení opatření obecné povahy. Pokud by tedy soud projednával celou věc v jednom řízení, nedošlo by k opožděné úhradě soudního poplatku za žalobu proti rozhodnutí. Zároveň stěžovatelé nesouhlasí s odůvodněním vyloučení návrhu na zrušení opatření obecné povahy k samostatnému řízení odlišným režimem soudního přezkumu a odlišným okruhem účastníků a mají za to, že řízení o žalobě proti rozhodnutí a s ní spojeném (incidenčním) návrhu na zrušení opatření obecné povahy je třeba vést společně. S rozdělením řízení jsou spojeny problematické důsledky, např. duplikování podání, účasti na jednání soudu, placení dvojího soudního poplatku a celková nepřehlednost řízení. Naopak vedení společného řízení je vhodné a hospodárné a nebrání mu ani odlišné vymezení účastníků řízení.

[4] Krajský soud byl dále povinen vyhovět žádosti stěžovatelů o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku. Zákon o soudních poplatcích totiž nevyklučuje postup podle § 40 odst. 5 s. ř. s., tj. prominutí zmeškání lhůty (rozsudek NSS ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 As 69/2012-20, a usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2025, sp. zn. II. ÚS 2125/24). Stěžovatelé zdůraznili, že požádali o prominutí zmeškání lhůty ještě před zastavením řízení. Právní úprava obsažená v zákoně o soudních poplatcích byla Ústavním soudem shledána ústavně konformní z toho důvodu, že zastavení řízení o žalobě nebrání opětovnému podání žaloby (nález Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 9/20, bod 39). To však ve správním soudnictví není možné, neboť v mezidobí žalobcům uplyne lhůta pro podání žaloby, jako se stalo v projednávané věci.

[5] Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobami oprávněnými proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelé jsou v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, bylo-li řízení o žalobě zastaveno, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS). Nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) může obecně spočívat v nesprávném posouzení procesněprávní otázky soudem, nebo také v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k zastavení řízení, a tím i k odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky (viz rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015-128). Kasačnímu soudu tak přísluší se v souzené věci zabývat pouze tím, zda bylo namíste řízení zastavit.

[9] Stěžovatelé brojí proti procesnímu postupu krajského soudu, který usnesením ze dne 28. 7. 2025, č. j. 30 A 60/2025-65, vyloučil návrh na zrušení části opatření obecné povahy – územního plánu obce Ráječko, který byl podán společně se žalobou proti rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s., k samostatnému projednání. Krajský soud toto rozhodnutí odůvodnil tím, že vyloučení je vhodné, protože řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu a řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy mají odlišný procesní režim a odlišné vymezení účastníků řízení.

[10] Obdobnými námitkami se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud ve své judikatuře. Podle ní je otázka vhodnosti spojení či naopak vyloučení věci k samostatnému projednání dle § 39 s. ř. s. zásadně otázkou uvážení krajského soudu a ani případné pochybení krajského soudu při takové úvaze až na výjimečné případy nezakládá vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Např. v rozsudku ze dne 6. 9. 2024, č. j. 7 Afs 286/2023-24, k tomu zdejší soud uvedl: „K vyloučení některých žalob proti jiným rozhodnutím k samostatnému řízení zdejší soud uvádí, že spojení ani vyloučení věcí (§ 39 odst. 2 s. ř. s.) nemůže bez dalšího vést k jiné vadě řízení, která má za následek nezákonnost soudního rozhodnutí, a to i pokud je snad takové spojení nevhodné (srov. rozsudky ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 Afs 15/2008-100, Ondřejovická strojírna, část IV/a, či ze dne 9. 5. 2016, č. j. 8 Afs 159/2015-49, bod 22). V nynějším případě nadto o nevhodnosti vůbec nelze mluvit, neboť ve vyloučené části stěžovatel napadal odlišná rozhodnutí, která byla vydána v samostatných řízeních a týkala se jiných zdaňovacích období.“ To, že vyloučení věci

k samostatnému projednání (i pokud by nebylo vhodné), samo o sobě nezakládá podstatnou procesní vadu, vyplývá i z komentářové literatury: srov. Kocourek, T.: § 39 in: Kühn, Z., Kocourek, T. a kol: Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 301).

[11] V nyní projednávané věci však vyloučení návrhu na zrušení opatření obecné povahy k samostatnému projednání nevhodné nebylo. Krajský soud přílehavě poukázal na odlišný procesní režim řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) a řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy (§ 101a a násl. s. ř. s.), stejně jako na odlišný okruh účastníků řízení (řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy se vůbec neúčastní žalovaný v nynější věci, odpůrcem je obec Ráječko). Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že byť společně podaný návrh na zrušení opatření obecné povahy věcně souvisí s žalobou proti aplikujícímu rozhodnutí, v obou řízeních jsou posuzovány odlišné otázky. Mimořádnou okolností, která by mohla způsobit nezákonnost napadeného usnesení krajského soudu v důsledku nevhodného vyloučení návrhu na zrušení opatření obecné povahy (v nynější věci však nebylo nevhodné), nemůže být ani stěžovateli uváděná neekonomičnost takového postupu či procesní diskomfort účastníků řízení, kteří se případně musí opakovaně dostavit k jednání soudu či činit více podání, popř. by pro ně procesní situace byla „nepřehledná“. Pokud se stěžovatelé dovolávají rozsudku NSS ze dne 18. 3. 2024, č. j. 5 As 313/2022-114, v něm kasační soud řešil velmi specifickou procesní situaci, kdy návrhovatel po rozhodnutí krajského soudu o (akcesorickém) návrhu na zrušení opatření obecné povahy vzal zpět (hlavní) žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Takový ani srovnatelný případ však v nyní projednávané věci nenastal.

[12] Důvodem zakládajícím nezákonnost rozhodnutí krajského soudu v návaznosti na (případně nevhodné) vyloučení části návrhu k samostatnému projednání nejsou v projednávané věci ani otázky spojené se soudním poplatkem, které nastolují stěžovatelé. Je totiž zřejmé, že žaloba proti rozhodnutí a návrh na zrušení opatření obecné povahy jsou zpoplatněny samostatně (vedle sebe); i pokud by tedy k vyloučení návrhu na zrušení opatření obecné povahy k samostatnému projednání nedošlo, stěžovatelé by museli uhradit oba soudní poplatky. Důsledkem vyloučení věci tedy není to, že stěžovatelé museli platit vedle poplatku za žalobu proti rozhodnutí též poplatek za návrh na zrušení opatření obecné povahy, jak uvádějí. To, že stěžovatelé uhradili poplatek za žalobu proti rozhodnutí v běhu lhůty pro zaplacení poplatku za návrh na zrušení opatření obecné povahy, k čemuž byli vyzváni později, pak nemá pro posouzení věci žádný význam.

[13] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou zákonnosti rozhodnutí krajského soudu o neprominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku dle § 40 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o podobných případech rovněž již opakovaně rozhodoval. Vedle krajským soudem přílehavě citovaného rozsudku NSS ze dne 7. 2. 2018, č. j. 2 As 3/2018-32, lze kupříkladu poukázat i na rozsudek ze dne 28. 3. 2024, č. j. 9 Afs 207/2022-18, v němž byla řešena věc skutkově i právně srovnatelná s věcí nyní projednávanou. V posledně citovaném rozsudku zdejší soud uvedl: *„je nezbytné brát v potaz skutečnost, že stěžovatelka byla v řízení před městským soudem zastoupena advokátem. Ten si musel být vědom, že podání žaloby ve správním soudnictví je zatíženo poplatkovou povinností, tedy že soudní poplatek je třeba uhradit do 26. 9. 2022. Zástupci stěžovatelky bylo totiž usnesení o výzvě*

pokračování

řádne doručeno, ostatně na něj reagoval přípisem ze dne 13. 9. 2022, kterým na výzvu soudu doložil plnou moc. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že je zcela běžné, že soudní poplatek zaplatí zástupce žalobce, neboť se nejedná o úkon, který by vyžadoval osobní aktivitu žalobce (shodně také rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2016, č. j. 2 Afs 12/2016-41, odst. [12], ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 Afs 184/2020-41, odst. [16], či městským soudem citovaný rozsudek č. j. 10 As 336/2021-20, odst. [4]). Přestože Nejvyšší správní soud jakkoliv nezpochybňuje zdravotní indispozice jednatele stěžovatelky, konstatuje, že stěžovatelka, případně její zástupce, mohli zajistit úhradu poplatku ve lhůtě pro zaplacení soudního poplatku, případně v této lhůtě mohli soudu sdělit okolnosti, které brání včasné úhradě dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích.“ I v nyní projednávané věci byli stěžovatelé zastoupeni advokátem, který úhradu soudního poplatku nepochybně mohl vyřídit, popř. mohl soudu v běhu lhůty pro zaplacení sdělit závažné okolnosti ve smyslu § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích. Nadto je zřejmé, že závažné okolnosti nebránily stěžovatelům v úhradě soudního poplatku po celou dobu běhu lhůty stanovené krajským soudem pro zaplacení poplatku (tj. od 30. 7. 2025, kdy byla zástupci stěžovatelů doručena výzva k zaplacení soudního poplatku, do 14. 8. 2025). I pokud by soud zohlednil poněkud neurčitou lékařskou zprávu o zdravotní indispozici stěžovatelky b), z níž především nevyplývá období trvání zdravotní indispozice, i ničím nedoložené tvrzení stěžovatele a) o povaze jeho zaměstnání a o tom, že z tohoto důvodu ve dnech 12. až 14. 8. nemohl zajistit úhradu soudního poplatku, stěžovatel a) mohl úhradu zajistit přinejmenším před 12. 8. 2025.

[14] Pokud pak stěžovatelé opětovně poukazují na rozsudek NSS ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 As 69/2012-20, krajský soud jim v bodě 9 napadeného usnesení zcela korektně vysvětlil, že tento judikát se týká právní úpravy účinné před 1. 10. 2017, kdy došlo k významné novele zákona o soudních poplatcích, kdy nyní mj. již nelze přihlídnout k úhradě soudního poplatku po uplynutí lhůty stanovené soudem (§ 9 odst. 1 věta druhá zákona o soudních poplatcích ve znění účinném od 1. 10. 2017). Jiný závěr neplyne ani z usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2025, sp. zn. II. ÚS 2125/24, jehož se stěžovatelé dovolávali. Přestože totiž Ústavní soud v bodu 12, na nějž stěžovatelé upozornili, cituje z rozsudku č. j. 7 As 69/2012-20, hned v následujícím odstavci 13 upozorňuje, že tyto závěry nelze již s ohledem na novelizaci zákona o soudních poplatcích provedenou zákonem č. 296/2017 Sb. aplikovat. Rovněž stěžovateli citovaný bod 39 nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 9/20, nepodporuje jejich úvahy o ústavní nekonformnosti aplikace § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích v této věci. Ústavní soud zde totiž výslovně odkázal na princip *vigilantibus iura*, který ospravedlňuje použití omezení časového prostoru pro úhradu soudního poplatku i tam, kde již po zastavení řízení opětovné podání návrhu není možné. Tato úvaha je jistě přiléhavá i pro tento případ.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[15] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z § 60 odst. 1 a 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. ve znění účinném do 31. 12. 2025. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proto nemají. Procesně úspěšnému žalovanému ani osobě zúčastněné na řízení pak v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné uplatnitelné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2026

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu